

ANNA EHRING

SIDAN 1

Juni och stjärnan

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Boken handlar om Juni som varje kväll när det är mörkt sätter sig utanför huset på trappan och pratar med sin pappa som är en stjärna i himlen. När hon fyller år får hon en kattunge av sin mamma och hon bestämmer att den ska heta Kosmos. Juni blir överlycklig. En dag är Kosmos borta och Juni letar överallt men hittar inte honom. Kan pappa, som är en stjärna i himlen, hjälpa henne att hitta honom?

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll. (SV åk 1–3)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord och bild samspekar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 1–3)
- Språkets struktur med stor och liten bokstav, punkt, frågetecken och utropstecken samt stavningsregler för vanligt förekommande ord i elevnära texter. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå ord och elevnära texter. (SV åk 1–3)
- Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel ramsor och sånger. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Läsa, förstå och reflektera över olika texter.
- Tala och samtala i olika sammanhang.

NÄRLÄSNING

Närläsning handlar om textanalys. Vad står det egentligen i texten? Alla meningar och alla ord är viktiga för hur man förstår, upplever och tolkar texten. Syftet är att ge läsaren en djupare textupplevelse. Närläs korta textstycken med eleverna. Det är ett bra sätt för eleverna att få en ökad läsförståelse. Dessutom är det otroligt roligt och givande. Här är ett sätt att närläsa på.

1. Låt eleverna skriva ett påstående baserat på boken. Du som lärare kan också formulera ett påstående. Exempel på påståenden:
  - a. Juni och hennes pappa pratar med varandra.
  - b. Kosmos är en busig katt.
2. Låt eleverna sedan hitta två till tre citat eller meningar i texten som styrker påståendet.
3. Därefter ska eleverna förklara hur deras citat styrker påståendet. Gör ett arbetsblad som ni kan utgå ifrån. På nästa sida finns ett exempel på hur det kan se ut.

Det är bra om ni tillsammans formulerar några påståenden och arbetar igenom arbetsbladet innan eleverna får skriva egna påståenden.

Juni och stjärnan

Namn: _____ Datum: _____

Skriv ett påstående utifrån boken.

Påstående: _____

Skriv tre citat eller meningar från boken som bevisar att ditt påstående stämmer.

1. _____

2. _____

3. _____

Förklara hur dina meningar stödjer påståendet:

VILKEN MENING SAKNAS?

Dela in eleverna i grupper. Varje grupp får ett papper med meningar tagna från boken. En i gruppen klipper ut meningarna och lägger dem på bordet så att alla kan läsa dem. Sedan blundar alla deltagare utom en, som tar bort en mening. Därefter ska övriga deltagare lista ut vilken mening som har plockats bort. Man turas om så att alla får ta bort en mening.

SPRINGDIKTAMEN

Detta är en övning som ställer krav på samarbetsförmåga, läsförmåga, tränar arbetsminnet och skrivförmågan.

Elevernas uppgift är att på begränsad tid försöka skriva ner texten precis som den är. Endast en gruppmedlem i taget får springa ut. Eleverna ska läsa och memorera någon rad och sedan springa in och återge den för eleven/eleverna i sin grupp. När tiden är ute går ni igenom allas texter och ser vilken grupp som har flest korrekta meningar. Det är meningsbyggnaden som är viktig här, inte stavningen. Övningen tränar läsning, minnet, samarbete och fokusering.

- Luften runt jorden kallas för atmosfär.
- Luft består av olika osynliga gaser.
- Närmast jordklotet finns mest avgaserna syre och kväve.
- Längre ut i atmosfären finns mycket av en gas som heter ozon.
- Den skyddar oss från farligt ljus från solen.
- Utanför atmosfären finns det ett fält.
- Det kallas magnetfält.
- Utan det hade vi inte kunnat bo på jorden.

FACIT

LÄSFÖRSTÅELSE

Kapitel 1

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. I vilken del av Sverige bor Juni?
Juni bor i norra Sverige.
2. Vad har Junis mamma för yrke?
Junis mamma är sjuksköterska.
3. Var är Junis pappa?
Junis pappa är död och Juni tror att han är en stjärna på himlen.
4. Hur har Juni fått sitt namn?
Juni har fått namnet Juni för att hon är född i månaden juni.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

5. Varför gillar Juni när det är mörkt ute?
Juni gillar när det är mörkt för då kan hon se alla stjärnor och en av stjärnorna är hennes pappa.

Frågor bortom raderna

 (Fundera och ge egna svar.)

6. Juni bor på fjället. Skriv ett annat ord för fjäll.
Ett annat ord för fjäll är berg.
7. Hur tror du att Juni känner sig när hon sitter på trappen på kvällarna och pratar med sin pappa?
Eget svar.

Kapitel 2

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

8. Varför tycker Juni att hennes katt ska heta Kosmos?
Juni tycker att han ska heta Kosmos för Kosmos betyder universum och där bor både Juni, mamma och pappa.
9. Varför vill Kosmos inte sova på kvällen?
Kosmos vill inte sova för katter är nattdjur som vill vara vakna på nätterna.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

10. Vad är det som gör att Juni tror att hennes pappa gillar namnet Kosmos?
Juni tror att hennes pappa gillar Kosmos för en stjärna blinkar när hon berättar om namnet och den stjärnan tror Juni är pappa.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

11. Har du någon som du pratar med fast hen inte finns mer?
Eget svar.
12. I vilken tid utspelar sig boken?
Boken utspelar sig i nutid.

Kapitel 3

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

13. Varför har Kosmos inte varit ute själv än?
Kosmos har inte varit ute själv än för Juni tycker att han är för liten och han kan springa bort.
14. Var letar Juni efter Kosmos?
Juni letar efter Kosmos vid hönshuset, i odlingslandet och vedboden.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

15. Varför letar inte mamma efter Kosmos?
Mamma letar inte efter Kosmos för hon lagat mat.
16. Vad skulle du säga att detta är för slags bok? Är den rolig/läskig/fantasy/verklighet/sorglig? Motivera ditt svar.
Eget svar.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

17. Varför tror du att katter ser bra i mörker?
Eget svar.
18. Var tror du att Kosmos är?
Eget svar.

Kapitel 4

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

19. Hur länge ska Juni sitta på trappan och vänta på Kosmos?
Juni ska sitta på trappan hela natten och vänta på Kosmos.
20. Vad har mamma för förslag för att Juni ska gå in och värma sig och inte sitta ute och vänta på att Kosmos ska komma?
Mamma föreslår att de ska ställa dörren på glänt så att Kosmos kan komma in.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

21. Var utspelar sig boken?
Boken utspelar sig på fjället där Juni bor.
22. Varför tror du att Junis hjärta börjar slå fortare?
Eget svar.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

23. Ta reda på om katter kan simma.
Eget svar.
24. Tycker du att bokens framsida passar till bokens innehåll? Motivera ditt svar.
Eget svar.

Kapitel 5

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

25. Hur ser himlen ut när Juni hittar Kosmos?
Himlen lyser upp av gröna, blå, rosa och lila flammor.
26. Vem tror Juni har hjälpt henne att hitta Kosmos?
Juni tror att det är pappa som har hjälpt henne att hitta Kosmos.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

27. Vad är det viktigaste som händer i detta kapitel?
Eget svar.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

28. Varför kan det vara svårt att prata när man gråter?
Eget svar.
29. Hitta på en ny titel till boken. Berätta varför du valde den titeln.
Eget svar.

Vad är norrsken?

30. Vad är det som skapar norrsken?

Det är solen som skapar norrsken.

31. Norrsken är ett naturfenomen. Vad är ett naturfenomen?

Ett naturfenomen är ett underverk eller en konstig händelse i naturen.

32. Vilken gas skyddar oss från solens farliga ljus?

Ozongasen skyddar oss från solens farliga ljus.

33. Vad är det för skillnad mellan norrsken och sydsken?

Norrsken är när ljuset från krockarna syns vid Nordpolen och sydsken är när ljuset från krockarna syns vid Sydpolen.

34. Ämnen kan ha olika form – fast, flytande eller gas. Gaser finns runtomkring oss, men vi kan inte se dem. Luften består av olika gaser. Kan du hitta fakta om vattnets olika former?

Vatten i gasform kallas *vattenånga*.

Vatten i flytande form kallas *vätska*.

Vatten i fast form kallas *is*.